

מסמך פעולה: הפקת לקחים בחירות 2019

מתקנים, מחדשים, מחזקים.

מדינת ישראל זקוקה לאלטרנטיבה אידאולוגית לשלטון הימין, אין לנו את הפריבילגיה להתיימש ולוותר. עם פרסום תוצאת הבחירות החלטתי לצאת למסע במטרה לתעל את המשבר התנועתי והפוליטי בו אנו נמצאים לתיקון, חידוש ולהחזרת תנועת העבודה למרכז הזירה הפוליטית בישראל.

בחודש האחרון פגשתי למעלה מאלף אנשים ונשים, ויש לי מסקנה אחת: אפשר להחזיר את מפלגת העבודה לשלטון כבר בשנים הקרובות.

במסמך פעולה זה אציג את הנושאים המרכזיים שדורשים טיפול ואציע פתרונות ראשוניים אותם אפשר ליישם ובהקדם.

אני יודע, מפלגת העבודה לא ששה לבצע שינויים, ככה זה בכל מפלגה, אבל אנחנו צריכים להבין שאם לא נבצע אותם כעת, פשוט לא נהיה רלוונטיים ואם לא עכשיו אז אימתי. אני מאמין.

עשר הבעיות המרכזיות

1. **שמאל ציוני הפך לא לגיטימי.** מפלגת העבודה בפרט והשמאל הישראלי בכלל הפכו לא לגיטימיים עבור חלקים הולכים וגדלים בציבור הישראלי. ההסתה של הימין כנגד השמאל עובדת. בכירי המחנה בורחים מהניסיון לשכנע בצדקת דרכנו ולהסביר מה זה שמאל ציוני וכך הפכנו לשותפים במסע ההסתה נגדנו, מסע שגורם לרבים להשתכנע שאין דבר כזה שמאל פטריוטי וציוני. **אין סיבה להצביע למי שלא מאמין בדרך שלו. מנהיגות תפקידה לשכנע ולהוביל את הציבור. לחרוש ולסלול את הדרך.**
2. **אין ברית עם המיעוטים והמגזרים השונים.** המיעוטים בישראל לא רואים במפלגת העבודה כתובת. מפלגת העבודה לא בנתה גשרים אל עבר המיעוטים השונים ובמרכזם אל החברה הערבית. גם לא לאוכלוסיות נוספות כמו ציבור העולים ואל הציונות הדתית המתונה שמעטים מהם רואים במפלגה אפשרות ריאלית להצבעה.
3. **אין מסר ברור.** לציבור לא ברור מה הם המסרים של המפלגה ומה הדגלים המרכזיים שלנו. אין שלושה מסרים חדים שנבחר הציבור שלנו חוזרים עליהם בכל יום.
4. **שחיקתו של יו"ר המפלגה.** חוקת המפלגה קובעת שיושב ראש המפלגה נבחר ב-14 החודשים שלאחר הבחירות לכנסת. בעידן הנוכחי, בו הציבור מחפש את המועמד החדש והנוצץ ביותר, בחירת מועמד זמן רב לפני הבחירות הכלליות מביאה את היו"ר חבוט ומרוט לבחירות הכלליות, הזמן הרב שעבר והעיסוק הפנים-מפלגתי נותן את אותותיו.
5. **סכינאות.** בשני העשורים האחרונים היו למפלגת העבודה תשעה יושבי ראש. מעולם לא היה יו"ר אשר נבחר לשתי קדנציות ברציפות. יושב ראש לא יכול לתכנן לטווח ארוך, לבנות תוכניות עבודה רציניות ובסופו של דבר, המצב מוביל להתרחקותם של אנשים טובים מהתמודדות על ראשות מפלגת העבודה ולמחסור בתכנון ארוך טווח.
6. **תחרות עודפת בין חברי הכנסת ובעיית ייצוג.** שיטת הפריימריז הנוכחית מכניסה תחרות רבה מדי בין חברי הכנסת שלנו. רבים טענו בפני שהתחרות הזו הופכת את המפלגה שלנו לחבורה של סיעות יחיד ולא ליחידה מגובשת אחת. השיטה הנוכחית מתעדת סלבריטאים ולא מאפשרת למנהיגים מקומיים ואנשים מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית להשתלב.
7. **יותר מדי התעסקות פנימית.** כמעט אין רגע נתון בלי מערכת בחירות פנימית במפלגת העבודה. המצב הזה גורם לעיסוק פנימי מוגזם ולמתחים עצומים בין חברי המפלגה. הדמוקרטיה המפלגתית חשובה ואל לנו להפוך לעוד אחת ממפלגות הדיקטטורה, מפלגות השליט היחיד, אבל חשוב לזכור שהפוליטיקה היא לא המטרה, פוליטיקה היא כלי למימוש השקפת עולם ולתיקון החברה הישראלית.

8. **מפלגה מיושנת וארכאית.** מפלגת העבודה נתפסת, כנראה שגם בצדק, כמפלגה מיושנת ולא רלוונטית לעידן הנוכחי. המוסדות לא מעודכנים לשנת 2020. הפעילות מותאמת לשנות השמונים של המאה הקודמת וכך גם דרך ההתנהלות שלנו.
9. **הפכנו מתנועה למפלגה.** בעבר היינו תנועה, אשר כללה ענפים רבים. בעשורים האחרונים ובדגש על השנים האחרונות אין כבר תנועת העבודה. אין חיבור לתנועות הנוער, לתנועות ההתיישבות, לתנועות הבוגרים, למכוני המחקר, לאיגודי העובדים, לנעשה בפריפריה ועוד.
10. **הארגון פשוט לא מספיק טוב.** לא מספיק ברור מה תפקידים של אנשי השטח המפלגתי וכיצד הפירמידה הארגונית בנויה. מה תפקידו של כל אחד, מה היעדים ולמי מדווחים. אין קשר מספיק טוב לראשי העיריות והמועצות, לחברי מועצת העיר ולשאר המנהיגים והמנהיגות המקומיים שלנו בשטח.

הפתרונות

1. **הגדרה עצמית: אנחנו מפלגת שמאל ציוני.** יש את הליכוד בימין המתון ויש אותנו בשמאל המתון. אנחנו צריכים להגדיר את עצמנו ככאלה ולהכשיר אלפי מנהיגים מקומיים שיעברו בין קהלים שונים במדינה, יחד עם עבודה מאומצת ברשתות החברתיות, להסביר את העמדות של השמאל הציוני בישראל. **זאת כחלק מקמפיין ארצי רחב אשר ידגיש את חשיבות ערכי השמאל הציוני למען חיזוקה מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית ולבניית חברת מופת.**
2. **תכתב תכנית עבודה חמש שנתית** להרחבת השורות והמעגלים של חברי ותומכי המפלגה מקרב כלל האוכלוסיות בחברה הישראלית. **תחילה** יוקמו מטות עבודה בקהלים הבאים: **מטה חיים משותפים יהודי-ערבי** אשר יקיים עשרות חוגי בית במגזר בכל חודש ויערוך קמפיין ייעודי וקבוע בשפה הערבית. תוקם קבוצת **מנהיגות צעירה** יהודית וערבית במפלגה שתנסח אמנת חיים משותפים ותעבור **דלת דלת במגזר** במשך חמש שנים. **יוקם** מטה לבני ובנות הציונות הדתית המתונה ולציבור החרדי. **ייבחר נאמן תנועתו בכל בית כנסת וקהילה רלוונטיות.** יחוזק מטה החברה הדרוזית. יוקם מחדש מטה העולים. **כל הפרסומים של המפלגה יתורגמו לשפה הרוסית.** יוקמו **גרעיני תנועת העבודה** ביישובים שונים בצפון ובדרום, על בסיס בוגרי המכינות הקדם צבאיות ותנועות הנוער. יבנה מחדש מטה **ההתיישבות העובדת**, זאת בנוסף למטות ייעודיים נוספים במגזרים השונים.
3. **המפלגה תניף שלושה מסרים חדשים וברורים.**

א. שמאל ציוני זה להבטיח את המשך היותה של ישראל מדינה יהודית ודמוקרטית. לכן אנו מתנגדים לסיפוח מיליוני פלסטינים ותומכים בתוכנית ההפרדות לשתי מדינות, שימנע את פתרון המדינה האחת. כל זאת, תוך השארת כמה שיותר מתיישבים בצד שלנו וכמה שיותר פלסטינים בצד שלהם. נחזק את ההתיישבות והחקלאות בנגב, בגליל, בירושלים, ברמת הגולן, בגושי ההתיישבות ובהתיישבות העובדת. **נחזור להיות תנועה מיישבת.** בתכלס הימין הוא המחנה הדו לאומי ואנחנו המחנה הלאומי.

ב. שמאל ציוני זה צמצום פערים חברתיים ודאגה לחלש. נפעל למען הציבור הרחב, למען העובדים הפשוטים ולא למען קומץ טייקונים כפי שעושה הליכוד. נחזק את מערכות הבריאות, הרווחה והחינוך הקורסות.

ג. שמאל ציוני זאת היהדות וזאת הציונות האמיתית. צריך להילחם מחדש על דמותה של היהדות. היהדות לא שייכת לימין ואין ביטויים יותר יהודיים מאשר ערכי מפלגת העבודה: הדאגה לחלש, לגר, הרדיפה אחרי השלום והשוויון. הרי כל בני האדם נבראו בצלם אלוקים. **אם מישהו שכח מה זה להיות יהודי זה לא השמאל ואם מישהו מוחק את ערכי מגילת העצמאות זה הימין.**

4. פוליטי: תפקיד המועמד לראשות הממשלה יופרד מתפקיד יו"ר המפלגה. המועמד שיוביל את המפלגה בבחירות ייבחר כארבעה חודשים לפני כל מערכת בחירות כלליות, או 21 ימים לאחר פיזור הכנסת. הבחירות לתפקיד מועמדנו לראשות הממשלה יערכו באמצעות פריימריז פתוחים בהשתתפותם של מאות אלפי ישראלים ולאחר מכן ייבחנו האפשרויות לחיבורים פוליטיים נוספים.

5. יו"ר המפלגה ייבחר לתקופה של שתי קדנציות (תקופה של בין 4 ל-8 שנים, תלוי במועדן של הבחירות הכלליות). הבחירות ליו"ר יתקיימו 6 חודשים לאחר כל מערכת בחירות כללית שנייה. הבחירות יתקיימו על ידי המתפקדים. סמכויות היו"ר והמזכ"ל יאוחדו. פעולות אלו יאפשרו ליו"ר לבנות תשתיות ותוכניות ארוכות טווח וגם נפסיק את עריפת הראשים לאחר כל מערכת בחירות.

6. שינוי שיטת הפריימריז לכנסת. חלק מחברי הכנסת ייבחרו בבחירות בין כלל המתפקדים (ארצי) וחלק בבחירות אזוריות. מי שנבחר לכנסת מטעם מחוז מסוים יחויב לפתוח לשכה קבועה במחוז בה נבחר. מי שנבחר להיות חבר כנסת לא יוכל להתמודד בבחירות הבאות במחוז, אלא רק ברשימה הארצית. שינוי כזה יקטין את התחרות בין חברי הכנסת ויגרום לנציגים להיות יותר מחוברים לשטח ויותר מגוונים.

7. כל שאר מערכות הבחירות הפנימיות במפלגה יערכו **ביום אחד, אחת ל-4 שנים**, בתקופה שאחרי הבחירות הכלליות, כך המפלגה תישאר מפלגה דמוקרטית, אך תפנה זמן רב יותר **לעיסוק בחברה הישראלית ולא במריבות פנימיות**.

8. המפלגה תהפוך להיות המפלגה הראשונה עם מודל של דמוקרטיה השתתפותית מתקדמת. **המפלגה תפתח מערכת הצבעה אינטרנטית וכלל ההצבעות החשובות במוסדות המפלגה יערכו באמצעות אפליקציית הצבעה**. בנוסף, חברי הכנסת של הסיעה יעלו להצבעת חברי המפלגה (לפחות אחת לחודש) דילמות וסוגיות שעולות מעבודת הסיעה בכנסת. הרשתות החברתיות של הסיעה **ישדרו LIVE** את עבודת חברי הכנסת שלנו ואת הפעילויות המרכזיות של הסיעה. נקים "סיירות רשת" להפצת מסרים ברשתות השונות ובשפות שונות.

9. **תוקם מחדש תנועת העבודה**. אחת לחודש יתכנסו כלל הארגונים הרלוונטיים **לשולחן עגול** בהובלת יו"ר המפלגה, במטרה לייצר שיתופי פעולה תנועתיים ולחדש ימינו כקדם. יושם דגש על **חינוך הדור הצעיר** לערכים התנועתיים, דרך פעילות ענפה בשטח וברשתות הרלוונטיות. יעשה כל מאמץ לחבר כמה שיותר תנועות נוער, מכינות, מסגרות שנת-שירות, מכוני מחקר ואנשי חינוך ועשייה לתוכנית העבודה המשותפת.

10. תבנה תכנית עבודה לכל מזכיר סניף/יו"ר משמרת עם **יעדים ברורים אשר ידווחו ללשכת המפלגה**. מי שלא עושה יסיים את תפקידו. היעד המרכזי יהיה צירוף פעילים חדשים ובניית רשת מקומית על בסיס חלוקת הקלפיות הארצית. ראשי עיר ומנהיגים מקומיים יהיו חלק מתהליך קבלת ההחלטות במפלגה ויעמדו בראש מטות השטח. **כל נבחר ציבור במפלגה יהיה אחראי על אזור גיאוגרפי ועל קהל יעד מסוים**.

כבר מחר בבוקר, צריך להקים עשרה צוותי עבודה, אחד לכל נושא שעלה כאן, בכדי לרדת לשורשם של הדברים. את כל זאת ניתן לעשות בהובלתם של אנשים מעולים שיש בקרבנו, ולהתחיל להניע את הדברים. דווקא המשבר מאפשר לשנות, לתקן ולצאת מחוזקים יותר וזה תלוי רק בנו.

עד כאן עיקרי הפקת הלקחים. זה מסמך ראשוני, אשמח לשמוע הערות והצעות נוספות. **המסמך יוגש בימים הקרובים לבעלי התפקידים במפלגה (יו"ר, מזכ"ל, חברי סיעה, חברי הנהלת המפלגה וצירי הוועידה)**.

אסיים בדברי א.ד. גורדון:

"הבו לנו יחידים, הבו לנו מתייאשים. הבנו לנו יחידים שאינם מתבטלים ואינם עוזבים את המערכה והו לנו מתייאשים המשקיעים את ייאושם בבניין, בבניין אחד".

יאיא פינק, אייר/מאי 2019.